

รศ.ดร.วิโรจ อิ่มพิทักษ์ ที่ปรึกษาอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ร่วมกิจกรรมในงานวันคล้ายวันสถาปนาครบปีที่ 21
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร
และกล่าวบทสรุปในการเสวนา
“วิกฤตน้ำท่วมใหญ่สกลนคร พ.ศ. 2560 กับโอกาสการพัฒนาสู่ความยั่งยืน”

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2560 รศ.ดร.วิโรจ อิ่มพิทักษ์ ที่ปรึกษาอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คนที่ 28 และ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คนที่ 13) ร่วมกิจกรรมในงานวันคล้ายวันสถาปนา ปีที่ 21 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ร่วมกับ ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ ดร.ดำรงศรี ศรีพระราม รักษาการแทนรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฝ่ายบริหารกิจการภายใน ผู้แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ รักษาการแทนรองอธิการบดีวิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ตั้งแต่วันที่ 06.00 – 12.00 น. ประกอบด้วยกิจกรรม บวงสรวงพระพิรุณ ณ ลานพระพิรุณทรงนาค พิธีทำบุญตักบาตร ณ อาคารถื่นม่นในพุทธธรรม นอกจากนี้ยังมีการ รณรงค์ปลูกดอกดาวเรืองเพื่อส่งเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สู่สวรรคาลัย ณ เส้นทางจักรยานเชื่อมต่อกับถนน วปรอ.366

จากนั้นในเวลา 13.00 – 16.00 น. ร่วมรับฟังการเสวนา หัวข้อ “วิกฤตน้ำท่วมใหญ่สกลนคร พ.ศ.2560 กับโอกาสการพัฒนาสู่ความยั่งยืน” ณ หอประชุมวิโรจ อิ่มพิทักษ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นการรวบรวมสาเหตุแห่งการเกิดวิกฤตน้ำท่วมใหญ่สกลนคร 2560 โดยผู้ร่วมเสวนามาจากทุกภาคส่วน ประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้มีความเชี่ยวชาญ ผู้นำองค์กรในท้องถิ่น อดีตนักการเมืองท้องถิ่น ตลอดจนผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤติดังกล่าว ได้สรุปว่าการเกิดวิกฤตน้ำท่วมใหญ่สกลนคร 2560 มีสาเหตุดังนี้ 1) ปริมาณน้ำฝนมาก 2) ลำห้วยธรรมชาติที่เข้าสู่ตัวเมืองและไหลลงสู่หนองหาร 3) ความเจริญของเมือง เป็นการปิดกั้นทางน้ำ 4) พฤติกรรมของมนุษย์ ที่ขาดการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม 5) การทำงานของภาครัฐในการแจ้งเตือน

รศ.ดร.วิโรจ อิ่มพิทักษ์ ได้กล่าวสรุปแนวทางที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะสร้างความร่วมมือกับชาวจังหวัดสกลนคร ภายหลังจากเกิดวิกฤตอุทกภัยครั้งใหญ่ ว่าโดยสรุปที่วิทยาการได้กล่าวมาในการเสวนาครั้งนี้ จะต้องย้อนเวลาหาอดีต เพื่อขุดปัจจุบัน สู่อนาคต และวันนี้เป็นโอกาสของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่จะทำให้คนจังหวัดสกลนคร เข้าใจ เข้าถึง และพร้อมจะพัฒนาตามหลักทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 และในครั้งนี้

เหตุการณ์น้ำท่วมจังหวัดสกลนครในครั้งนี้ ชาวจังหวัดสกลนครรวมถึงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับบทเรียน อันมีเหตุปัจจัยที่เกิดจากธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ 3 ปัจจัยหลัก คือ

1. น้ำมาเร็วกว่าที่คิด
2. น้ำมามากกว่าที่คิด
3. ต้องบริหารความเสี่ยงให้ได้อย่างสัมมาภิบาล คือ ด้วยความเข้าใจถูกต้องร่วมกันบนพื้นฐานของความสุข

สำหรับ 2 ปัจจัยแรก เป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างหนัก เกิดจากขาดการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๗ - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกชุกหนาแน่นและมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ เป็นผลมาจากพายุโซนร้อน “ตาลัส” (Talas) ที่ได้อ่อนกำลังลงกลายเป็นพายุดีเปรสชัน ส่งผลให้จังหวัดสกลนครมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นและมีฝนที่ตกสะสม หลังจากนั้นพายุโซนร้อน “เซินกา (SONCA)” ได้อ่อนกำลังลงเป็นพายุดีเปรสชันและเคลื่อนเข้าปกคลุมภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ก่อนจะอ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรง และฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๘๐-๑๐๐ ของพื้นที่ โดยมีฝนตกเป็นบริเวณกว้างและมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ ส่งผลให้ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้เกิดวิกฤตน้ำท่วมใหญ่สกลนคร พ.ศ.๒๕๖๐ (ข้อมูลจากข่าวสรุปลักษณะอากาศประจำวันเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)

อย่างไรก็ตาม “น้ำ” คือทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เราจึงต้องอยู่กับสิ่งเหล่านี้ให้ได้ด้วยการนำวิชาการมาบูรณาการด้วยวิธีการ Social Engagement หรือ การมีพันธกิจร่วมกันเพื่อสังคม เมื่อเราอยู่กับธรรมชาติ เราต้องอยู่ให้ได้ทุกรูปแบบและอยู่อย่างมีความสุข บริหารความเสี่ยงให้ได้ไม่ว่าน้ำจะขาด น้ำจะล้น หรือพอเพียง แต่ต้องทำด้วยจิตวิญญาณ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และปฏิบัติตามกฎหมาย

จากสถานการณ์น้ำท่วมจังหวัดสกลนคร ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีแผนการดำเนินงานแบ่งเป็นระยะเร่งด่วน ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยในระยะเร่งด่วน วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ได้ดำเนินการในนามของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรูปแบบของ “KU SPIRIT หรือ จิตวิญญาณความเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยนำประสบการณ์วิกฤตอุทกภัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน เมื่อปี 2554 มาเป็นต้นแบบ และได้แสดงให้เห็นศักยภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้วว่า สามารถอยู่เคียงข้างชาวจังหวัดสกลนครได้อย่างไร และในระยะสั้นคือการสรุปปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดวิกฤตน้ำท่วมสกลนคร พ.ศ.2560 โดยการจัดงานเสวนาวิชาการหัวข้อ “วิกฤตน้ำท่วมใหญ่สกลนคร พ.ศ.2560 กับโอกาสการพัฒนาสู่ความยั่งยืน” ในงานวันคล้ายวันสถาปนาครบรอบ 21 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร วันที่ 15 สิงหาคม 2560 ครั้งนี้

คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จิงหาร์กันแล้วว่า “ด้วยความคิดอย่างรอบคอบ หรือ ด้วยความเหนือชั้น จึงต้องมีการบริหารวิกฤตครั้งนี้ให้เป็นโอกาส” แต่เนื่องจากจังหวัดสกลนครมีความแตกต่างด้านสภาพภูมิสังคม จึงไม่สามารถนำตัวอย่างจากจังหวัดอื่นมาใช้เป็นต้นแบบได้ ดังนั้น จึงต้องมีการระดมความคิดเพื่อให้เกิด

“สกลนคร 2560 โมเดล” (Sakon Nakhon Model 2017) เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) อย่างสัมมาภิธรรม นำไปสู่แผนดำเนินงานในระยะกลาง และระยะยาวต่อไป

ดังนั้นจึงขอให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และโดยเฉพาะภาคประชาชน ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างหนัก และต้องได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ ขอให้ส่งข้อมูลโดยตรง มายัง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร เพื่อดำเนินการสรุปภายใน 1 เดือน และนำเอามาบริหารจัดการความเสี่ยงในระยะกลาง และระยะยาว ของจังหวัดสกลนคร เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหาย ร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นจากวิกฤตการณ์ทางธรรมชาติในอนาคต

ขณะนี้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบในทุกส่วน ทั้งภาคการเกษตรที่มีพื้นที่ใกล้แหล่งน้ำ ภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมในย่านชุมชนเมืองสกลนคร จึงต้องมีการรวบรวมข้อมูลจากผู้ได้รับผลกระทบเพื่อนำมาบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเริ่มจากภาคการเกษตรประกอบด้วย สมาชิกในกลุ่มโครงการดาวล้อมเดือน โครงการลุ่มน้ำก่ำ ที่มีชีวิต โครงการอนุรักษ์น้ำที่มีชีวิต ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร และจะต้องได้รับความร่วมมือของทุกฝ่ายในรูปแบบภาคีเครือข่าย เพื่อให้จังหวัดสกลนครเป็นต้นแบบที่หน่วยงานอื่นจะต้องอ้างอิงถึงในอนาคต และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ความมั่นใจว่า KU SPIRIT หรือ จิตวิญญาณความเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะอยู่กับจังหวัดสกลนคร หวังว่าจะเป็นจุดเริ่มต้นในการทำงานร่วมกันด้วยวิธี Engagement หรือ การมีพันธกิจร่วมกันเพื่อสังคม และการบริหารจัดการจะต้องมีการระดมสมองอย่างครบถ้วน โดยมีระดับบริหารมอบหมายนโยบาย และต้องมีการหารือกันมากอย่างต่อเนื่อง โดยนำปัญหา อุปสรรค มาเป็นตัวตั้ง

รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจ อิมพิทักษ์ ได้กล่าวต่อไปว่า “ในปี 2560 ห้วงเวลา 21 ปี ของวิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ในฐานะที่ผมเป็นผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ร่วมกับชาวจังหวัดสกลนคร มีความรู้สึกดีใจและภูมิใจ ที่ได้โน้มนำหลักการทรงงานมาสร้างสรรค์พัฒนา เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และได้เห็นศักยภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการอยู่เคียงข้างชาว จังหวัดสกลนคร และหวังว่าจะสามารถนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป”

.....